

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Магистративен индекс	Дата
ВСС - 10360	28-10-2011

ДО
СЪДИЙСКА КОЛЕГИЯ
НА ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

Относно: Отговори на въпроси, зададени от г-жа Гяурова-Ветертседер, Директор на Български институт за правни инициативи – София.

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА СЪДИЙСКА КОЛЕГИЯ НА ВСС,

Изпращам ви отговори на зададени към мен въпроси от Български институт за правни инициативи – София, като кандидат за заемане на длъжността „Административен ръководител – Председател на ОС – Ловеч“, на основание чл. 52, ал. 2 от Наредбата за конкурсите за магистрати и избор на административни ръководители в органите на съдебната власт.

С уважение:

МАГДАЛЕНА СТАНЧЕВСКА
кандидат за заемане на длъжността
„Административен ръководител – председател“
на Окръжен съд – Ловеч

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Регистрационен индекс	Дата
100-12300	28-10-2021

ДО
СЪДИЙСКА КОЛЕГИЯ
НА ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ОТГОВОРИ

от Магдалена Дочева Станчевска,
кандидат за заемане на длъжността „Административен
ръководител – председател на ОС – Ловеч“

Относно: Отговори на въпроси, зададени от г-жа Гяурова-
Ветертседер, Директор на Български институт за
правни инициативи - София.

**УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА СЪДИЙСКА КОЛЕГИЯ НА ВСС,
УВАЖАЕМА ГОСТОЖО Гяурова-Ветертседер,**

- 1. Към момента решението за реорганизация на съдебната карта е в институционален застой. Как смятате, че следва да продължат дебатите по този въпрос?**

Считам, че дебатът за съдебната карта е необходим и следва да се продължи.

Модел 4 е приет с решение на СК и Пленума на ВСС и за реализирането му са необходими законодателни инициативи, които към този момент не са осъществени. В случай, че ВСС приеме, че реформата не следва да продължи по Модел 4, решенията на СК и на Пленума на ВСС за Модел 4 трябва да се отменят.

Според мен реформата на съдебната карта е наложителна, но при осъществяването ѝ не следва да се засегне достъпа до правосъдие на граждани и юридически лица, качеството и бързината на правораздаването. Дебатът за съдебната карта следва да бъде подложен на широка обществена дискусия, след като се извърши конкретен и подробен анализ на съдебните райони от демографска, социологическа, икономическа и др. гледни точки, при съобразяване на базовите критерии за промяна на съдебната

карта, приети с решение на СК на ВСС, и да се вземе мотивирано и аргументирано решение за реорганизация на съдебната карта.

2. В контекста на горния въпрос какво мислите, ако сте запознат с концепцията за общностния съд – съд, който се насочва към решаване на проблемите на общността в по-широк обем от класическото правораздаване?

Известно ми е, че общностният съд помага за намаляване на броя на извършените престъпления и престъпността, понижаване на криминогенната обстановка и спомага за интегриране на осъдените за по-леки престъпления лица в обществото. Търсят се причините за изостряне на обществените отношения, работи цялата общност, включват се различни институции, с помощта на съда.

Общностният съд съществува в САЩ, Обединеното кралство, Канада и е фокусиран върху общността за решаване на проблеми с престъпността. Тези съдилища наблягат на сътрудничеството между институциите, превенция на престъпността, намаляване на престъпността, налагане на по-ниски наказания и по-нисък рецидив.

Участвала съм на 17.04.2018 г. в гр. Луковит в кръгла маса на тема „Съдът близо до хората“. Събитието бе организирано от БИПИ и РС – Луковит. Специален гост на събитието беше съдията от Върховния съд на щата Ню Йорк, САЩ, г-н Алекс Калабрезе. Съдия Калабрезе е основател на първия общностен съдебен център САЩ, който ни запозна с неговите правомощия. При този подход се отчитат по-добри резултати за извършителя на престъплението, за жертвата на престъплението и за обществото, намаление на броя на осъдените лица с наложено наказание лишаване от свобода, намаляване на престъпността и рецидива, пестят се средства и се постигат по-добри резултати от класическото правораздаване. Прилага се за леки престъпления, наказуеми до една година с лишаване от свобода, като съдията може да постанови лечение на алкохолните и наркотични зависимости на извършителите. Общностният съд се опитва да реши проблема, а не само да реши делото. Ангажирани са голям брой институции, които си сътрудничат ефективно със съда. По този начин съдът може да бъде ефективен инструмент за намаляване на престъпността.

3. Смятате ли, че избраните за административни ръководители следва да преминават обучение по Кодекса за етично поведение на българските магистрати с оглед на правилата за тях, разписани в него?

Кодексът за етично поведение на българските магистрати важи за всички съдии. В раздел III от Кодекса за етично поведение на българските магистрати са разписани ясни и категорични правила по отношение на административните ръководители. Административният ръководител на съд е и съдия, поради което може и следва да участва в обучение по Кодекса за етично поведение на българските магистрати. Приветствам всякакви форми на обучения, винаги съм се стремяла и ще продължа да участвам в тях по различни теми, за да надградя знанията си и да се запозная с добри практики.

4. Каква е ефективността на етичните комисии по места в органите на съдебна власт, според вас?

Комисиите по професионална етика в съдилищата са помощни органи към комисията по професионална етика към Съдийска колегия на ВСС.

Не мога да дам заключение на ефективността на етичните комисии в различните съдилища и за целта може да се извърши анкетно проучване сред всички магистрати. Би следвало комисията по професионална етика към Съдийска колегия на ВСС да има цялостен поглед за ефективността на етичните комисии по места.

В Етичната комисия към ОС Ловеч работят магистрати с дългогодишен опит, познават останалите съдии и изпълняват обективно, прозрачно, в кратък срок и добросъвестно задълженията си. Съставът на Комисията е променян през годините, в съответствие с Правилата за организацията и дейността на комисииите по професионална етика в съдилищата, приети от СК на ВСС.

5. Как административният ръководител може да бъде полезен на съдията-наставник?

Административния ръководител може да бъде полезен на съдията-наставник с професионалния си и личен опит. Той следва да осигури материално-техническа база за работа на младшия съдия и може да го насочва към различни обучения, за да повиши правните си знания и своята квалификация.

В съда има утвърдена практика младшия съдия да участва по въззивни дела в състава на съдията-наставник.

Административният ръководител следва да следи натовареността на младши съдията и в случай, че констатира, че е

налице неравномерна натовареност между него или останалите съдии, да свика Общо събрание на съда и да се вземе решение за натовареността му.

6. Какво е вашето мнение за Единната информационна система на съдилищата?

ЕИСС е важна част от електронното правосъдие и електронно управление на дела. При въвеждане на системата в съдилищата не бяха променени ГПК, НПК и Правилника за администрацията в съдилищата. Правилникът за администрация в съдилищата все още не е актуализиран.

ЕИСС първоначално бе въведена в съда на 07.09.2020 г. Началното обучение на съдии и съдебни служители беше изключително кратко и във време, в което повечето от тях бяха в платен годишен отпуск. Следва да се отчете и факта, че страната беше и продължава да е в условия на пандемия. За да бъде напълно функционална системата, следваше да има по-голям период за тестове в тестова среда, преди реалното внедряване в експлоатация. Системата изискваше множество кликове и отнемаше доста време от времето на съдиите и служителите. На практика ние изучавахме системата, докато работехме с нея.

Работата с ЕИСС бе преустановена на 18.09.2020 г. Лично моето мнение е, че следваше да продължим да работим със системата, за да бъдем информирани кои проблеми са отстранени от Информационно обслужване и да свикнем да работим с нея.

В ОС Ловеч ЕИСС бе повторно въведена на 01.01.2021 г. Намирам, че доста от възникналите проблеми при работата с нея са отстранени от Информационно обслужване АД и системата е подобрена.

Не съм срещала трудности с модула за образуване и разпределение на дела.

Към настоящия момент модула за натовареност не отразява обективно натовареността на съдията. Доколкото ми е известно от страна на съда и от други съдилища са изпращани заявки за отстраняване на проблеми в модула за натовареност, като някои от тях са отстранени от „Информационно обслужване“ АД, а други не. Не бих могла да се ангажирам с категоричен отговор кои проблеми са отстранени. Отговорът на този въпрос следва да даде работна група за мотиноринг на ЕИСС, тъй като е запозната с всички стикери, постъпили в „Projekt space“. При вписване на съдебния акт се изисква избор в модула на системата на следните параметри: заседание, резултат от заседание и вид на акта, и за да се отчете

съответната натовареност, е необходимо да бъдат точно отразени тези параметри. Изготвени са нови мапинг таблици, които са пуснати в тестова среда и същите не са въведени в реална среда.

Считам, че системата не следва да създава затруднения и да отнема време на магистратите и съдебните служители, а да улеснява тяхната работа.

За да се даде цялостна оценка на ЕИСС, следва да се извърши одит на системата, за да се направи оценка дали отговаря на първоначалното задание и дали са отстранени несъответствията и грешките в нея.

7. СК на ВСС прие Концепция за въвеждане на задължителна медиация по някои видове дела. Смятате ли, че подобно предложение би спомогнало за утвърждаване на медиацията като алтернативен способ за разрешаване на спорове?

Запозната съм с Концепцията за въвеждане на задължителна медиация по някои видове дела и смятам, че подобно предложение би помогнало за утвърждаването на медиацията като алтернативен способ за разрешаване на правни спорове. Медиацията следва да се популяризира сред гражданите и юридическите лица. По този начин споровете се решават доброволно между страните и би се намалила натовареността по определени видове дела, на определени състави и съдилища. Медиацията може да се прилага по граждански, търговски и някои видове наказателни дела /обида, клевета, леки телесни повреди и др./ За въвеждане на задължителна медиация по тези дела е необходима промяна в законодателството.

В ОС Ловеч няма изграден център по медиация и следва да се работи в тази насока.

8. Смятате ли, че критериите за определяне възнагражденията на магистратите трябва да са описани в закона по подобие на чл. 218, ал. 1 ЗСВ? Ако бъдете избрана за административен ръководител, по какъв начин ще определяте допълнителните възнаграждения?

Критериите за определяне възнагражденията на магистрати трябва да са описани в ЗСВ по подобие на чл. 218, ал. 1 ЗСВ.

Ако бъда избрана за административен ръководител, допълнителните възнаграждение ще се определят след

съгласуване с останалите Зам. Административни ръководители и при спазване на критериите, посочени в Правила за определяне и изплащане на средства за допълнителни трудови възнаграждения, приети с решение на Пленума на ВСС. Тази е била практиката и до настоящия момент. Намирам, че критериите в Правилата са ясни и справедливи.

При инициатива на административното ръководство и при желанието на съдиите, този въпрос може да се обсъди и на Общото събрание на ОС Ловеч.

9. В 45-то и 46-то НС имаше законодателни инициативи, свързани със закриване на специализираните съдилища и прокуратура, които предизвикаха обществен и професионален дебат. Какво е вашето мнение по този въпрос?

СК на ВСС с решение по протокол №19/20.05.2021 г. е приела критерии и структура за изготвяне на анализ за дейността на Апелативния специализиран наказателен съд и Специализирания наказателен съд за периода от 2012 г. до месец май 2021 г. Възложено е на комисия изготвянето и анализ на дейността на тези съдилища. До този момент не е изготвен доклад.

Не съм запозната със събраните данни за специализираните съдилища и прокуратури, както и с докладите на комисиите, на които е възложено извършването на анализ на дейността им. За да се отговори на този въпрос, следва да се съпоставят тези данни с данните за останалите съдилища и да се извърши подробен и обстоен анализ, за да се вземе мотивирано и аргументирано решение.

10. БИПИ има изградена устойчива практика на партньорство с ОС Ловеч по проекти за пилотно измерване удовлетвореността от правосъдието, чуждестранен опит при управление на съдебна администрация и мениджмънт, възнагражденията на магистратите и други. Мислите ли, че съдът може да си сътрудничи с граждански организации и ако „да“, по какви теми?

Следва да се продължи практиката на ОС Ловеч за партньорство и сътрудничество с БИПИ или други граждански организации по следните теми: Възстановително правосъдие; Роля на Общностния съд; Медиация като алтернативен начин за

разрешаване на правни спорове; Лица в уязвимо положение; Детско правосъдие и други.

11. На стр. 63 от Вашата концепция предвиждате създаването на Етична комисия на съдебните служители. Какви, според вас, следва да бъдат задачите, функциите и правомощията на такава структура?

Етична комисия на съдебните служители следва да се определи със Заповед на Административния ръководител във връзка с процедура за докладване на нарушения на Етичния кодекс на съдебните служители и предприемане на действия. Процедурата за докладване на нарушения на Етичния кодекс на съдебните служители и предприемане на действия следва да е утвърдена със Заповед на Административния ръководител. Тя следва да съдържа процедура пред Комисията: депозиране на оплакване, процедура, срокове за произнасяне и акта, с който се произнася Комисията. В състава на Комисията следва да участва съдия и двама съдебни служители. В Етичния кодекс на съдебните служители е определен начина на поведение на съдебните служители. Комисията извършва проверка на сигнали за нарушения на Етичния кодекс на съдебните служители в предвидени в процедурата срокове и се произнася с решение.

12. Какви анти-корупционни мерки могат да се въведат в съда, според Вас?

В ОС – Ловеч има от години поставена кутия за сигнали, жалби и оплаквания от граждани.

Административният ръководител има приемен ден, като и в останалото работното време може да приема граждани и да се среща с тях.

Случайното разпределение на делата е въведено в съдилищата като антикорупционна мярка.

В ГПК и НПК са предвидени случаите, при което съдиите следва да се отведат или отстранят от разглеждане на делата.

Съгласно чл. 3, ал. 3 от Правила за организация и дейността на комисиите по професионална етика в съдилищата Сигналите за нарушения на принципите, регламентирани в кодекса за етично поведение на българските магистрати, се разглеждат от горестоящата комисия по професионална етика в органите на

съдебна власт, в изпълнение на правомощията им по чл. 39б, ал. 5 ЗСВ.

Съдиите подават декларация по чл. 175а, ал. 1, т. 1 във връзка с чл. 175в, ал. 1, т. 1 ЗСВ всяка година пред Инспектората на ВСС. Инспекторатът към ВСС е компетентния орган, който следва да бъде сезиран при съмнение за корупционно поведение на магистрат. Съгл. чл. 54, ал. 1, т. 8 ЗСВ, Инспекторатът извършва проверки за почтеност и конфликт на интереси на съдии, прокурори и следователи, на имуществените им декларации, както и за установяване на действия, които накърняват престижа на съдебната власт, и такива, свързани с нарушаване на независимостта на съдиите, прокурорите и следователите.

Административният ръководител може да организира провеждане на анкетно периодично проучване за качество на правораздаване и съмнения за корупционно поведение на съдии и съдебни служители. Анкетите следва да бъдат обобщени, анализирани и да се запознаят съдиите и съдебните служители с резултати от тях.

27.10.2021 г.

С уважение:

МАГДАЛЕНА СТАНЧЕВСКА

кандидат за заемане на длъжността
„Административен ръководител – председател“
на Окръжен съд – Ловеч